

LIBRIS
CORNEL
BIRIȘ

We know
books

FANTOMELE PREZENTULUI

Editura **Mediafax** 2023

Cuprins

„Fantomele“ – vârful de lance al activității de informații externe.....	9
„Fantomele“ spionajului românesc, secretul cel mai de preț.....	43
Ștefan cel Mare nu a fost KGB-ist!.....	51
Colonelul Cornel Nemeți, camaradul lui Carlos Șacalul, a participat la Atentatul de la Europa Liberă (1981).....	57
Colonelul Cornel Nemeți, membru în două Comandouri ale Morții	71
Când a predat „Fantomele“, Ioan Talpeș a comis cel mai grav act de trădare din istoria spionajului!	87
Voiam să câștigăm din partea Statelor Unite condiția de viitor aliat, nu exista altă opțiune!	101
Ioan Talpeș, despre rețeaua de „Fantome“ din Ungaria, lupta cu Virgil Măgureanu și scandalurile cu Mihai Pacepa (II).....	116
Ioan Talpeș, ridiculizat de cei de la CIA și FBI	132

CIA a refuzat să-l primească pe Ioan Talpeș și l-a trimis la FBI	144
„«Fantomele» din rețea s-au predat FBI înainte ca eu să dau lista cu persoanele respective“	152
Ioan Talpeș l-a suspectat pe generalul Vasile Angelescu, șeful Unității „Fantome“, că lucrează pentru ruși	169
„Fantomele“, cea mai prețioasă armă a serviciilor de spionaj.....	190
Din nou despre... „Fantome“	204
„...Din nou despre... anticomunistul Pacepa... “	219
În 1978, Mihai Pacepa a dezertat fiind convins că va fi arestat de Nicolae Ceaușescu	229
Întrebări, răspunsuri, nedumeriri	244
Și noi am avut un Eli Cohen!.....	262
„Noi n-am schimbat guverne, n-am intrat cu trupe în alte țări să ne amestecăm în treburile lor interne“	291

Șeful „Fantomelor“, la Vâlcea: „Talpeș a trădat țara!“	316
Șeful „Fantomelor“, la Vâlcea: „Pacea, un infractor de drept comun. Băga mâna în bani“	324
Din nou despre trădători vechi și noi (Cronica unei emisiuni... de umor)	334
Să punem punctul pe „I“!	347
Să punem punctul pe „I“	359
Un aliat neprețuit sau un adversar neînduplecat	376
Despre slujitori de lifte păgâne, predarea „Fantomelor“ și patriotismul postdecembrist.....	390
Fantoma „Șandru“ – viața unui spion deplin conspirat, de la racolarea sa la moartea sa	395
Cazul spionului Pollard – softul american Promis, sustras de israelieni și revândut cu o „trapă“ în 142 de țări.....	420
Elie Cohen și Ashraf Marwan – doi spioni celebri ai Mossad	445

DICȚIONAR EXPLICATIV AL OFIȚERULUI DE INFORMAȚII Pentru uzul celor care vorbesc despre securiști și turnători (I)	457
DICȚIONAR EXPLICATIV AL OFIȚERULUI DE INFORMAȚII Pentru uzul celor care vorbesc despre securiști și turnători (II)	470
Expoziție inedită a generalului (rtr) Cornel Biriș la festivalul Strada de C'Arte 2022.....	485
Căști de război fără soldați Colecția de căști militare a Generalului Cornel Biriș	494
Colecția de căști militare a generalului Cornel Biriș	501

„Fantometele“ – vârful de lance al activității de informații externe¹

*„Dacă diplomația este arta posibilului,
informațiile sunt meșteșugul imposibilului.“*

(Efraim Halevy – fost șef al Mossad)

Publicăm interviul realizat cu gl. bg. (rtr.) Cornel Biriș, care, mai bine de un sfert de veac, a activat în structurile de securitate externă ale României, ajungând șef de mare unitate operativă cu aport informațional deosebit de important pentru interesele țării noastre.

– Domnule general, ați fost unul din șefii din structurile spionajului românesc. Ne-ați putea spune câte

1 Interviul publicat în revista „Periscop“, anul XI, nr. 2 (42), aprilie – iunie 2018

ceva despre dumneavoastră, despre formația profesională, despre împrejurările în care ați ajuns ofițer în cadrul acestor structuri de securitate națională, și, evident, despre evoluția în carieră?

- M-am născut în 24 octombrie 1945, în Predeal, într-o familie în care ordinea, rigorile și disciplina militară erau puse într-un loc central. Tatăl meu, militar de carieră, a reușit să ne dezvolte mie și fratelui meu dragostea de cariera militară cu tot ce decurge din aceasta. De asemenea, unchiul din partea mamei a fost militar, iar fratele meu a urmat cursurile Liceului Militar „Dimitrie Cantemir“ din Breaza, după care pe cele ale Școlii de Ofițeri, absolvindu-le cu un an înaintea mea. După cursurile la Liceul „Iulia Hașdeu“ din București, am urmat pregătirea la Școala de Ofițeri MAI nr. 2, specialitatea Poliție, în perioada 1963-1966, iar în anul 1969 am absolvit și Facultatea de Drept din București, cu examen de diplomă la care am obținut nota 9 (nouă). Activitatea mea de pregătire nu s-a oprit aici. Am urmat cursurile de 2 ani ale Școlii de informații externe în perioada 1971-1973, iar după 1990 am urmat două cursuri postuniversitare de 1 an și respectiv 6 luni. Fără a face referire la dictonul lui Lenin privind învățătura, am devenit proverbial în rândul colegilor și al subordonaților cărora le sugeram să învețe tot timpul din fiecare situație

cu care ne confruntam în activitatea noastră, să nu folosim rețete sau șabloane în cazuri care par asemănătoare, căutând și inventând forme și metode noi de muncă. Învățăm până în ultima clipă a vieții.

Revenind la întrebarea dumneavoastră, după școala de ofițeri, în anul 1966 am fost repartizat să lucrez în Serviciul Operativ – Secția de Investigații, o unitate acoperită în subordinea IGP. În anul 1971 am fost transferat la unitatea de Informații Externe, în cadrul unei brigăzi speciale unde am lucrat până la trecerea mea în rezervă, în anul 2002.

În toată această perioadă de 31 de ani am îndeplinit aici funcțiile de „ofițer operativ instructor“, șef de birou, șef serviciu, locțiitor șef de unitate, iar din 1995 șef al unității. În perioada 1986 – 1989 am îndeplinit și funcția de ofițer cu problemele de învățământ din cadrul unității, perioadă în care am realizat programele de învățământ pe specificul unității, elaborarea lecțiilor profesionale privind pregătirea „ofițerilor instructori“ și a ofițerilor din aparatul special, pe etape și specific de activități. Practic am trecut prin toate funcțiile și compartimentele muncii speciale de la cele de execuție, la cele de comandă. Îmi aduc aminte cu plăcere și respect de foștii mei șefi, care pe parcursul activității s-au aplecat cu grijă și pricepere la formarea mea ca ofițer instructor în această complexă activitate

de informații externe și trăiesc cu speranța că au fost mulțumiți de investiția făcută. Mă înclin cu pios respect în memoria lor, cu dorința sinceră ca Dumnezeu să îi aibă în grija lui, niciunul dintre ei nemaifiind între noi.

După anul 1997, din ordin, am avut și câteva expuneri la cursurile de pregătire a cadrelor de informații externe, ocazie cu care am abordat problema pe specificul activității unității din care făceam parte, cu referiri concrete la aspecte ale muncii informative și contrainformative de pe aceste poziții. Am observat că prelegerile făcute de mine au trezit un viu interes în rândul cursanților, mai ales prin prezentarea unor exemplificări luate din munca și viața reală a ofițerilor care acționează din această postură. Aș dori să mai adaug faptul că, pe parcursul activității, am avut de mai multe ori ocazia să fiu trimis la post în exterior prin unitățile de linie, de fiecare dată refuzând să părăsesc unitatea în care am lucrat, fiind înțeles în acest sens de către șefii mei.

**„Nu cred că Ștefan cel Mare făcea acțiuni
de sorginte kaghebigă”**

- Structura pe care ați comandat-o până la trecerea în rezervă a fost una deosebit de sensibilă, fiind

poreclită „Fantomele“ și catalogată de tip kaghebigist. De altfel, nu de mult, la Moscova, însuși președintele Putin, spion versat și el în ultima perioadă de existență a Uniunii Sovietice, aducea laude, elogii chiar, structurii similare a Serviciului de Informații Externe al Federației Ruse. Cum ați defini o astfel de structură și care ar fi coordonatele de bază ale activității ei? De ce „Fantomele“?

- Aș începe cu „catalogarea de tip kaghebigist“. În acest sens doresc să amintesc faptul că vechii croniciari au prins în operele lor unele aspecte interesante ale muncii de informații cu acest specific, încă de pe timpul domnitorului Ștefan cel Mare. Menționez astfel „iscoadele“ care erau trimise în teritoriul vremelnice ocupat de inamic, dotate cu *legende verificabile* privind mișcarea lor în spațiul de interes sau prin *implantarea și legendarea* lor în teritoriul care urma să fie invadat de dușmani. După obținerea informațiilor, acestea erau prelucrate prin coduri și convenții, urmând a fi trimise comandanților de oști de acasă. Apar cu această ocazie și două căi de *transmitere a informațiilor*: una, folosind *persoane* care puteau să se deplaseze în zonele de conflict și în afara acestora, datorită îndeletnicirii lor agreate de invadatori – producători de produse agroalimentare care plecau din satele în care trăiau și ajungeau în așezări dens

populate pentru a-și vinde marfa. Nimic altceva decât „curierii speciali“. Alta, „tainițele“ erau de regulă locuri ascunse, de unde puteai vedea sau auzi fapte și date ce deveneau informații utile a fi folosite de adversar, dar puteau fi și locuri care să confere siguranță depunerii unor date secrete, fiind preluate ulterior de destinatarii acestora. Nimic altceva decât celebrele „căsuțe poștale impersonale“ – CPI-uri sau „dead letter box“-urile de mai târziu. Nu cred că activitatea pe acest specific desfășurată pe timpul lui Ștefan cel Mare ar fi fost de sorginte kaghebigă!

De altfel, toate serviciile de informații puternice, care se respectă, folosesc această linie de muncă pentru acțiuni și operațiuni cu un grad ridicat de risc sau pe linia obținerii de informații din obiective protejate în mod deosebit.

Sigur, perioada în care și structura de Informații Externe a fost „dotată“ cu consilieri sovietici de profil, sau în care mulți ofițeri români au fost trimiși la cursuri de specializare în Uniunea Sovietică, a fost influențată de existența acestor situații. O așa-zisă sorginte kaghebigă a fost întărită și de faptul că mult timp „fantomile“ au purtat denumirea de „ofițeri ilegali“ sau „S“, această titulatură fiind folosită și de formațiunea similară din organul de informații sovietic.

De atunci, însă, și până în ultimele zile de existență a unității cu această linie de muncă, au fost făcute transformări esențiale și de calitate privind metodele și mijloacele de muncă. Modalitatea de lucru a evoluat continuu și multe din metode și mijloace au fost perfecționate sau chiar înlocuite.

De ce „fantomă” sau „umbra”? Noțiunea este dată de faptul absolut necesar ca activitatea de selecționare, încadrare, pregătire, trimitere în misiune și legătura cu acest gen de ofițeri să se realizeze sub o strictă conspirativitate.

Identitatea acestora era cunoscută de un număr mic de ofițeri din Centrală, respectiv „ofițerul instructor” (care ținea și legătura cu el pe timpul executării misiunii) și de șefii săi pe cale strict ierarhică.

De multe ori și numărul acestora era substanțial redus, în fapt, adevărata identitate a fost cunoscută în puține cazuri de toți șefii. Documentele din care rezultă identitatea acestor ofițeri erau ținute doar de „ofițerul instructor” (dosarul personal; dosarul biografiei legendă; dosar de verificări; dosarul de cifru; sistemul de legătură etc.).

Aș defini o astfel de structură „vârful de lance” al unui serviciu de informații externe care are misiunea de a penetra informativ-operativ obiective, organizații, medii sau orice altă formă de organizare, în care structurile de linie nu pot pătrunde

informativ. De asemenea această unitate folosește metode și mijloace specifice scopului pentru care funcționează, având o organizare și structură absolut independentă, fiind dotată cu cadre special pregătite în acest sens.

Și ca să rup monotonia relatărilor mele doresc să vă transmit o mică povestioară care în anii '70 era spusă tuturor celor nou veniți în unitate. La întrebarea lor ce sunt „fantomele“, povestea ce li se spunea era că structura de informații externe este ca o corabie cu pânze, dar și cu vâsle, care navighează pe oceanele lumii. Când vântul nu umflă pânzele corabiei, „fantomele“ aflate jos în cală, la galere, trebuiau să lupte din răspuțeri să împingă corabia pe traseul ei. De pe punte deseori răzbăteau în cală zgomote de voieșie, clinchete de pahare cu șampanie și frânturi de discuții diplomatice... „Fantomele“ de jos nu aveau voie să ia parte la astfel de acțiuni. La aer erau scoase rar, și numai în nopțile fără lună pe cer, deci în beznă... Mulți au lăsat boticul în jos dar au rămas și au luptat cu stoicism să ajute la deplasarea corabiei pe itinerarul ei.

„Un bun patriot, cu un pronunțat spirit de dragoste de țară, de popor și de neam...“

- Care ar fi, după părerea dumneavoastră, calitățile sau, de ce nu, tarele care definesc un astfel

de ofițer? Este „deplina acoperire“ cea mai importantă dintre problemele care se pun în legătură cu o astfel de persoană? Ce rol au vârsta, pregătirea profesională, ocupația, statutul social al celui ce urmează a fi „fantomă“, situația lui contrainformativă etc.?

- Răspunsul la întrebare este complex, dar el trebuie subliniat de la începutul activității unui astfel de ofițer. Toate cerințele sunt la fel de importante și ele trebuie îndeplinite armonios, în totalitatea lor. Foarte pe scurt, am putea enumera obligativitatea următoarelor calități:

- un bun patriot, cu un pronunțat spirit de dragoste de țară, de popor și neam;

- o bună pregătire în specialitatea de bază care să îi poată permite o evoluție în spațiul și obiectivele de destinație, unde să poată avea acces la informațiile de interes;

- o comportare și moralitate ireproșabilă în familie, societate și orice colectivitate frecventează;

- aptitudini pentru desfășurarea unei activități informative de pe pozițiile pentru care este pregătit, putere de analiză și sinteză a datelor și faptelor de interes operativ cu care se confruntă, sociabilitate și perseverență;

- aptitudini și înclinații reale necesare protecției sale personale și a activității ce o va desfășura,